

11

Veřejný přístup ke kódu SYN2000

veřejný výraz: mobilizace

Hledej

12

Užitečný návod pro práci s webovým rozhraním je k dispozici [zde](#).

Bořivoje, která řvala jako o život. "Co se děje, mobilizace" řekl jsem užasle. "To sem měl ve sklepe. Vod mobilizace mrtvej, pane doktore?" Kývl jsem. "Ano. Padl za mobilizace hovořival jsem s Eisenlohem až do konce, do naší mobilizace v smatřicátém roce přijetím mnichovského diktátu a odvoláním mobilizace se mu v tom snu, jak někdo volá: Haló! Haló! Je mobilizace! V červenci 1914 sarajevské výstřely, 26. srpna mobilizace na Západě nezaměstnanost pochopitelně velmi nízká (mobilizace předvídatelnou zvůli aparátu.) Konzolidace moci terorem a mobilizace cholecystektomií klasických. pooperační průběh: - časnější mobilizace nižšími hladinami CRP. Pooperační průběh: - časnější mobilizace

SPLAV! – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Vychází v Sobotce během konání 53. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 4. do 11. 7. 2009. Cena 10 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123, 160 00 Praha 6, IČ 266 74 122, DIČ CZ26674122.

Evidenční číslo MK ČR E 15812.

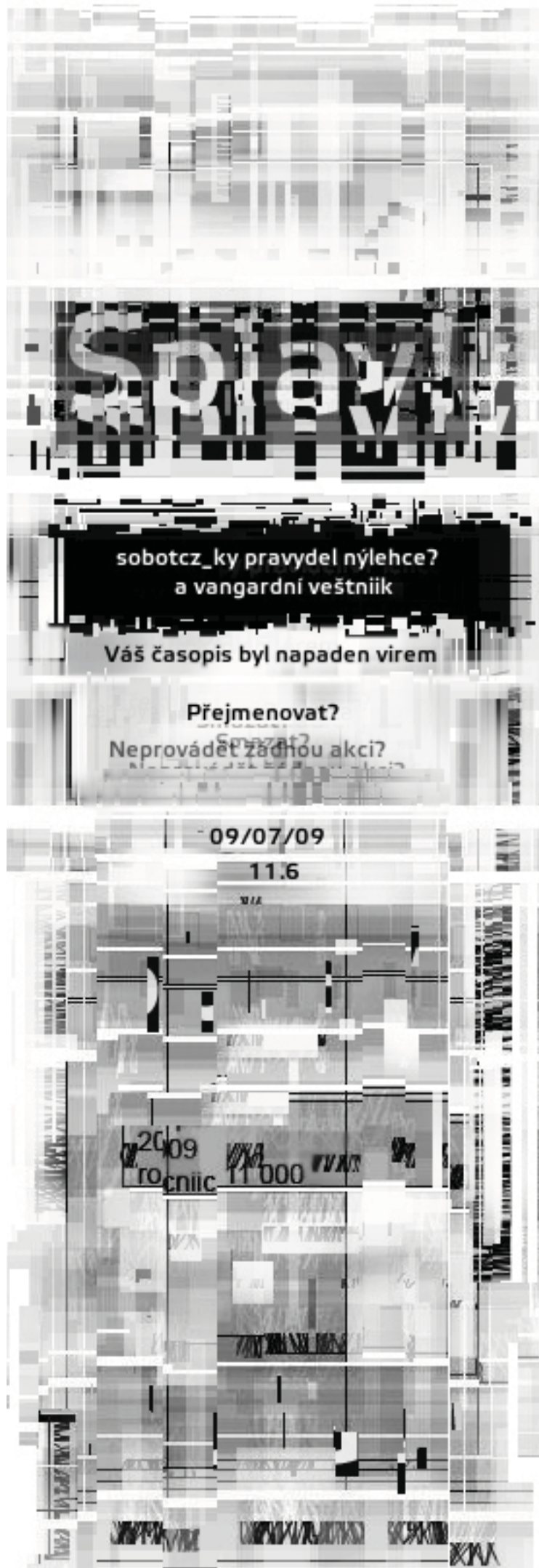
Redakce: Tereza BOTLÍKOVÁ, Milena FRIDMANOVÁ, Eva GRILLOVÁ, Antonín HANDL, Zuzana KUBIŠOVÁ, Helena KUNČAROVÁ, František MARTÍNEK, Lukáš NOVOSAD, Radek OCELÁK, Vít PROKOPIUS, Jan PUC, Ondřej ŠMEJKAL, Kateřina VESELOVSKÁ

www.splav.cz, www.sramkovasobotka.cz
redakcesplav09@gmail.com

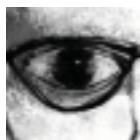
Vychází za přispění Královéhradeckého kraje.

Doručením příspěvku do redakce udělujete vydavateli bezúplatnou licenci k otištění textu v časopise, včetně korektorských zásahů v nezbytném rozsahu a následného zveřejnění časopisu na stránkách www.splav.cz.

V zajetí čevabčiči

úvodník

Na včerejší přednášce jsem byla opět fascinována mocí, kterou má vědomí blížícího se jídla nad účastníky programu. Krátce po Rozbořilově vzletném „vikuňo! sójo!“ začalo být zřejmé, pro které diváky je čevabčiči důležitější než český jazyk, podobně jako významné pohledy a předčasné potlesk uspíšily ukončení Göblova čtení předevčírem.

Pro nás redaktory je sobotecká školní jídelna již jen připomínkou dětství, názvy i provedení pokrmů v nás vzbouzejí nostalgii a na nafasované stravenky mnozí z nás nahlížejí spíše jako na jakési zážitkové certifikáty. Musím se přiznat, že mě osobně na učitelském povolání mnohem víc než jeho náročnost a nevděčnost děsí představa, že bych byla doprovázena českou školní jídelnou od škamen až do hrobu. A ráda bych zdůraznila, že nemám na mysli konkrétně tu zdejší (ta je koneckonců ještě docela dobrá).

Zeptáte-li se libovolného Čecha na nejhorší vzpomínky na základku, pravděpodobně uslyšíte pojmy jako UHO, špenát, maso „s žílou“, kolínka, recyklátová polévka risi-bisi či hrachová kaše. Následují volnější asociace dokreslující atmosféru, námátkou smrduté tácy či pověstná nádoba na nedojedené zbytky. S tou pak souvisí dojídací teror a příslušné techniky na vizuální minimalizaci zbytků na talíři, jejich schovávání v jídelně či naopak pronášení kontrolním stanovištěm ven.

Jak jsem zjistila po nástupu do práce, nezanedbatelná část populace ovšem byla tímto raným vymýváním mozků i žaludků natolik zdeformována, že v dospělosti dobrovolně a bez námitek dochází do závodních jídelen neméně pochybného charakteru. Ano, je to pohodlné a zdravější než čínská polévka či bageta z automatu. Ale nemělo by to zůstat standardem, pokud se jako národ chceme vymanit z dědictví minulosti. K vyšší kultuře stravování je i tak ještě dlouhá cesta.

Babička mi vyprávěla, jak po revoluci poprvé vyjela „na Západ“ a jak se tam v supermarketu v oddělení potravin rozplakala. Obdobný zážitek z rozšíření obzorů jsem měla před sedmi lety v kantýně gymnázia v Grenoblu. Příkládám dnešní menu jedné tamní menzy (porovnejte prosím s dolní částí protilehlé strany):

Předkrm: čekankové listy s vlašskými ořechy / ředkvičky s máslem / cukrový meloun

Hlavní chod: filet z lososa na másle / vepřová minutka v ananasové omáčce

Příloha: ratatouille (dušená zelenina po provensálsku) / vařené brambory

Dezert: bageta a sýr / grep s cukrem / čokoládová pěna

„Až umřu a rozříznou mě, uvidí na letokruzích přesně období, kdy jsem chodil do ZŠ Polabiny II,“ začíná jeden z příspěvků v internetové diskusi o školních jídelnách. O významu kvalitních potravin, pestrosti chutí a vztahu k jídlu obecně by se naše společnost mohla od Francouzů hodně naučit. Přála bych si, aby alespoň mé děti po rozříznutí působily homogenně.

Tereza Botlíková

Soutěž

Dnes jsme si pro vás připravili úlohu zvanou *Antiosmisměrka*. Je to hříčka lehce zapeklitá, proto jsme ji spojili se soutěží. Ve chvíli, kdy si budete myslet, že jste dospěli k řešení, navštivte blog na stránkách <http://www.sramkovasobotka.cz>, kde budete moci svou odpověď zadat a pak už jen čekat na výhru. Malou pozornost vyhraje každý úspěšný řešitel, na konci dne pak nezávislý orgán vylosuje hlavního výherce.

Neváhejte a pusťte se do luštění – hlavní cena je hodnotná a užitečná. Jen mějte na paměti, že se jedná o Antiosmisměrku, nikoli o obyčejnou osmisměrku...

Ondřej Šmejkal

H	R	U	B	O	S	T	S
V	O	E	A	G	N	A	J
Ě	N	D	T	M	M	V	I
S	O	A	N	T	I	Y	S
T	M	O	L	Ě	T	Z	T
N	I	N	L	P	E	R	O
Í	S	O	O	Z	O	B	T
K	R	C	M	V	O	D	A

Legenda: DEN, DOBRO, DUR, DUŠE, GARFUNKEL, JEMNOST, JIN, LÉTO, MÁLO, NAD, OHEŇ, POZDĚ, RIZIKO, SPLAV!, SVĚTLO, TADY, VPŘED

Středa

stalo se

Jan Chromý jaksí nadožíval některá slova. Do redakce dorazil potravinový balíček od dárce, který si nepřál, aby mu bylo děkováno. Rozbořil neví, co s gejšami. Ondřej Šmejkal dvě a čtvrt hodiny přemýšlel, co ho tak štve, a došel k závěru, že ten humor. Blow Out Sobotku nezaujal, do filmového klubu nepřišel jediný divák. Sazečka a grafik Splav!u měli narozeniny. Uplynulo 21 375 dní od narození Jiřího Šlupky Svěráka. Rozhlas podle všeho žije. Král popu nemá mozek.

Pokud chápeme blog jako reinkarnaci novin, pak v Twitteru se znovu zrodil telegraf a v mikrobloggerovi zpravodaj. Kudy se bude vývoj ubírat dál? Blogy a mikroblogy jsou „in“. Přesto už se jim objevila konkurence v podobě videoblogu. Správně tušíte, že jde o amatérské videozprávy, v nichž lidé místo psaní mluví. Setkáte se nimi například na serveru YouTube (<http://www.youtube.com>).

Přijde vám to trochu jako z jiné planety? Pak vězte, že oba kandidáti na amerického prezidenta, tedy jak mladý Obama, tak starý McCain, využívali během kampaně jak Twitter, tak i videoblogy. Na věku či barvě kůže tedy nezáleží. Blogovat může každý. Začněte s tím už dnes, teď, máte na to... máte na to 140 znaků...

Josef Šlerka

The Conversation (1974)

upoutávka

Rozhovor uzavírá letošní čtveřici filmů, ve kterých hraje zásadní roli moderní sledovací technologie. Základní premisa je opět podobná: technik, specialista na odposlouchávací zařízení, náhodou zaznamená něco, co neměl, a musí řešit nepříjemné dilema, jak s informací naložit. V tomto případě je situace o to složitější, že hrdina, vcelku běžný a ničím výjimečný muž, kterého hraje na svůj věk usedle vyhlížející Gene Hackman, zaznamenal rozhovor, na kterém není na první poslech nic zvláštního. Nahraný materiál vzbuzuje pouze podezření, nic přímo nedokazuje. Nespolehlivost moderních technologií a riziko závislosti na nich jsou tu tematizovány explicitně, samotná hlavní postava je čitelná, pochopitelná.

Film natočil Francis Ford Coppola, režisér řemeslně velice schopný, ale místy mírně podbízivý. Točí vesměs filmy divácky vděčné, mnohdy však nepřilíš ambiciózní. V případě Rozhovoru si naštěstí napsal zajímavý scénář a přístupná forma tu slouží ke srozumitelnému předání zajímavých myšlenek, i když ne vždy nutně původních. Je tu řada motivů převzatých z evropské kinematografie a literatury, od *Zvěštininy* po Kafku, přeformulovaných do divácky vstřícnější formy.

Antonín Handl

program

PROGRAM

09.00 sál spořitelny

Mgr. Josef Šlerka: Literárno a nová média

Přednáška

09.00–12.00 zahrada Šrámkova domu

Dětská dílna

11.00 sál spořitelny

Prezentace projektu Vokabulář webových

PhDr. Alena M. Černá, PhD. a Boris Lehečka

13.30 zahrada Šrámkova domu

Mgr. Josef Šlerka: Google

Seminář

16.00 Šrámkův dům

Petr Schreiner: Zpátky na Luční vrch (45 minut)

Poslech rozhlasové hry

17.00 zahrada Šrámkova domu

Tobiáš Jirous

Autorské čtení

19.30 Městské divadlo

Pixy

Divadelní spolek Ježek a Čížek, Praha
Režie: Aleš Vymětal.

Vstupné 60,- Kč

22.00 zahrada Šrámkova domu

Michal Bystrov a Vojtěch Kouřimský
Koncert

22.00 Šrámkův dům

Francis Ford Coppola: Rozhovor

JÍDELNÍČEK

8.00–9.00 snídane: sýr, máslo, houska, čaj

11.30–13.00 oběd: slepičí vývar s těstovinou (sic!), svičková na smetaně, houskové knedlíky

17.30–19.00 večeře: vaječná pomazánka, chléb, zelenina

O vokabuláři webovém

rozhovor

Na programu dnešního dopoledne je představení dalšího z internetových zdrojů o češtině, tentokrát historické – Vokabuláře webového. V e-mailově vedeném rozhovoru oba prezentující z oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český, PhDr. Alena M. Černá, Ph.D., a Boris Lehečka, důkladně zodpověděli mé otázky k tématu. Z prostorových důvodů rozhovor lehce krátíme, jeho plná verze je dostupná na festivalovém blogu (<http://www.sramkovasobotka.cz/blog/>).

Vokabulář webový, „webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny“, již k tomuto účelu elektronicky zpřístupňuje řadu podstatných zdrojů. Počítá se v dohledné době s doplněním dalších? Na první pohled v seznamu schází zvláště část sešitů Staročeského slovníku (písmena N–O), mezi historickými slovníky třeba Jungmannův Slovník česko-německý...

Alena M. Černá: Ano, máte pravdu. Zmíněné sešity Staročeského slovníku právě převádíme do elektronické verze, což je poměrně obtížná a déletrvající činnost. Chceme dobře proznačit strukturu slovníku a slovníkových hesel, aby uživatel mohl ve slovníku vyhledávat podle různých kritérií. Byli bychom rádi, kdyby alespoň část těchto sešitů byla do Vokabuláře webového začleněna ještě v tomto roce, zbytek bude následovat postupně. Slovník Josefa Jungmanna zatím zapojovat do Vokabuláře nehodláme, protože je již na internetu přístupný v podobě naskenovaných obrazů s jednoduchým vyhledáváním v heslových slovech (<http://www.slovník.cz>). Na elektronizaci Jungmannova slovníku se sice nepodílelo přímo naše oddělení vývoje jazyka ÚJČ, avšak spolupracovali při ní jiní vědci z Ústavu pro jazyk český AV ČR.

Co se týče ostatních historických slovníků češtiny – rádi bychom samozřejmě ve zveřejňování postupně pokračovali, současný stav zdaleka nepovažujeme za konečný. Některé slovníky z 16.–18. století jsou již ve fázi rozpracování, avšak nechci předbíhat...

Boris Lehečka: Původní podtitul Vokabuláře webového zněl „webové hnízdo historických slovníků“ a k jeho změně jsme přistoupili proto, že jsme do něj začali zapojovat další, nejen slovníkové zdroje. Vedle lístkových kartoték to je především staročeská textová banka, která obsahuje elektronické přepisy staročeských památek. V současné době umožňujeme zájemcům hledání v 81 staročeských textech různých literárních žánrů a druhů. Počet digitalizovaných a zpřístupněných textů se pomalu, ale jistě rozrůstá každým rokem.

Jaké byly důvody pro zastavení prací vašeho oddělení na dosavadním nejdůkladnějším díle české historické lexikografie, Staročeském slovníku? Byla to neúnosná náročnost co do času a prostředků? (Pozn.: Staročeský slovník navázal od

společenskému. Zájemce o podobné zvraty odkazují k dílu Marshalla McLuhana či ke své dnešní přednášce.)

Jak tedy začít s blogováním? Nejjednodušší cestou je založit si blog na některém velkém blogovacím serveru, jako je kupříkladu Blogger (<http://www.blogger.com>) nebo český Bloguj (<http://www.bloguj.cz>).

A jakých pravidel se při blogování držet? Buďte osobní. Jak říkával Karel Marx, styl je to jediné, co je vaše, pravda je všech. Nebojte se hodnotit. Lidé čtou blogy proto, aby znali váš názor. Pište o tom, co znáte. Čtenáře nezajímá jen váš dojem, ale především vaše znalosti. Čtete ostatní blogy. Od chvíle, kdy se stanete bloggerem, máte povinnost zajímat se o názory ostatních a komentovat je. Stejně tak i vaše názory budou komentovány ostatními a vy se připravte, že je budete muset obhajovat. Buďte pravidelní. Dříve, než začnete blogovat, ujistěte se, že na to máte čas. Stejně jako v novinách i zde platí, že vydat první číslo dokáže každý. Vydat dvousté je kumšt.

Vypadá to jako řehole, že? Tak proč to všechno podstupovat? Protože odměnou vám budou čtenáři, které zajímá, co si myslíte.

Blogy tu jsou od počátku internetu a dnes tvoří jeho specifickou vrstvu, blogosféru. Do jejích poklidných vod však v posledních letech vpadl zcela nový fenomén: tzv. mikroblogy. Nejznámějším představitelem mikroblogů je systém Twitter, který naleznete na adrese <http://www.twitter.com>.

Mikroblogovací servery se od blogů liší razantním omezením rozsahu textu. V případě Twitteru je to pouhých 140 znaků. Což se na první pohled zdá být zatraceně málo. Ve skutečnosti to ale vede mikrobloggerů k pozoruhodné formě psaní. Kromě banalit typu „stojím ve frontě“ se Twitter začíná plnit údernými komentáři dění kolem a právě zde se naplno projevuje síla nového média. Mikroblogovat se totiž dá i pomocí mobilu či dokonce prostou SMSkou, a tak můžete světu okamžitě sdělovat, co se kolem vás děje, i když nejste právě u počítače. Tím se ale vracíme k začátku. Twitter má schopnost bleskového šíření aktuálních informací. Přesvědčit se o tom mohl celý svět během protestů proti zmanipulovaným volbám v Íránu. Díky stovkám mikrobloggerů v Íránu se na západ dostávaly okamžité informace o průběhu protestů. Tisíce twitterů na západě se pak postaraly o to, aby byly zprávy předávány dál. Jistě, mezi těmito informacemi byly i různé nesmysly, v celku ale podávaly dobrý přehled o celkovém dění, a to rychleji, než to zvládalo jakékoli z klasických médií.

Jestliže jsem vás aspoň trochu zlákal k využívání Twitteru, pak bych vám dal ještě pár doporučení. Po registraci zkuste vyhledávat klíčová slova typická pro témata, která vás zajímají. Najdete tak autory, které byste jinak mohli minout. Pokud se vám jejich twitty (tak se říká těm těm 140znakovým zprávám) líbí, zapněte si jejich kanál (klikněte na „following“). Sami pište tak, aby ostatní měli důvod vás číst, snažte se a těch 140 znaků berte jako cvičení ve stylu. Odměnou vám bude inspirativní cvrlikání chytrých lidí (nebo taky krákorání méně důvtipných, ale ty poslouchat nemusíte).

zkušenostech vůbec není tak trapný, jak by se dalo čekat, někdy je i trefný a sklízí u publika přiměřený úspěch. Trapný je jen závěr – divákovi vnucená volba, zda se po brnkání na stereotypy piva a fotbalu připojit ke zpěvu české hymny, se podobá otázce, zda jsou ideje zelené, či bezbarvé.

A víc už nic? Ne, nic.

Radek Ocelák

Blogy a mikroblogy

internetu

Včera ráno kolem půl osmé oznámil Google horkou novinku: připravuje svůj vlastní operační systém, konkurenci pro Windows i Mac svět. Samotný způsob oznámení stojí za pozornost. Google publikoval zprávu na svém blogu a hned vzápětí informaci zveřejnil na mikroblogovacím serveru Twitter. Během několika málo minut o novince věděly stovky tisíc lidí. Klasické zpravodajské servery na internetu přinesly zprávu o novince až se zpožděním několika desítek minut. Tištěná média o tom budou informovat dnes. Blogosféra a Twitter tak opět zatloukly další hřebíček do rakve starých médií.

Od okamžiku, kdy Gutenberg začal převrat v oblasti šíření informací, sledujeme neustálé klesání nákladů na publikaci. Čím nižší náklady na vydání textu, tím více se text může věnovat problémům menších a menších skupin lidí. Tak se postupně od teologických a právních textů přecházelo k odborným traktátům a literatuře, až v 18. a 19. století vznikaly první noviny, jejichž autorem byl jeden člověk, který komentoval dění kolem sebe se svým příznačným stylem.

Jak popisuje německý sociolog Jürgen Habermas, noviny byly zpočátku velice zaujaté a individuální médium. Teprve v druhé polovině 19. století se objevují majitelé redakcí a další moderní funkce. Ty postupně zbavují noviny jejich komentátorské funkce a také je depersonalizují. Pokud dnes chápeme komentář v novinách jako doplněk ke zprávě, pak si musíme uvědomit, že na počátku tomu bylo přesně naopak. Zpráva tu byla jako záminka ke komentáři.

Právě vytlačení této funkce novin uvolnilo prostor pro plný rozvoj blogování. Tedy publikování individuálních deníků, ve kterých autor komentuje osobitým stylem dění ve svém okolí, blízkém i širokém. Blog prakticky nic nestojí a umožňuje svému autorovi okamžitě oslovit lidi po celém světě. Blogy reinkarovaly původní podobu novin. Příznačné je, že se to týká i jazykové vrstvy textu. Jazyk autorů prvních novin totiž původně naopak ukazoval jednoznačně na svého autora, a měl tudíž vlastní a nezaměnitelný styl i za cenu porušování jazykových a společenských norem. (Mimořádně a jaksí na okraj: Z tohoto pohledu jsou současné snahy vnutit novinám, televizi a rádiu povinně péči o jazyky jen důkazem toho, jak se médium zvrací ve svůj opak – od původně individuálního principu k principu nadosobně

roku 1968 v abecedě na nedokončený Gebauerův Slovník staročeský a do roku 2008 zahrnul ve 26 sešitech hesla N–Při.)

AČ: Zjednodušeně řečeno: ano, bylo by to neúnosně náročné. Rozhodující však byla podle mě náročnost časová. Jestliže se během 40 let zpracovala necelá tři písmena abecedy (i když je nutné říci, že písmena, která jsou velmi „obsazená“, začíná na ně velké množství slov), dokončení zbývajících částí abecedy by trvalo staletí. Taková doba by si jistě vynutila změny koncepce, zřejmě by se do zpracování promítaly i změny formy (podoba metajazyka). A před uživatelem je skutečně velmi obtížně obhajitelný fakt, že konečné podoby slovníku se nedočká ani on, ani jeho děti, ani děti jeho dětí...

Kromě zpřístupnění dosavadních již existujících slovníků a kartoték Vokabulář obsahuje také aktuálně vytvářený Elektronický slovník staré češtiny, který na zastavený Staročeský slovník navazuje a postupuje mnohem rychleji. V čem všem se od něj liší? Jde z odborného hlediska o provizorium k rychlému pokrytí zbytku abecedy?

AČ: Elektronický slovník staré češtiny navazuje na Staročeský slovník jen velmi volně, vlastně jen tím, že využívá stejné materiálové báze a začíná abecedně tam, kde Staročeský slovník skončil. V žádném případě není pokračováním Staročeského slovníku. Liší se od něho jednak svým výstupem, který je, jak říká název slovníku, elektronický; s tištěnou verzí se nepočítá. Další odlišnosti spočívají samozřejmě v rozdílné koncepci slovníků – velmi patrným rozdílem je absence dokladové části u ESSČ, tj. části, která tvořila rozsahem nejobsáhlejší část heslové stati ve Staročeském slovníku. Dokladovou část do určité míry (která se bude stále zvyšovat) nahrazuje pro ESSČ staročeská banka textů, jež je rovněž zapojena do VW.

ESSČ měl v první fázi své existence zpracovat za jistých podmínek (viz <http://vokabular.ujc.cas.cz/informace.aspx?t=ESSC&o=slovníky>) hesla z konce abecedy, tj. z té části, která byla lexikograficky zpracována minimálně či vůbec.

Tohoto cíle dosáhne slovník v příštím roce (zatím jsou na webu hesla s náslovím při- až u-, výrazy na v- se zveřejní letos, zbytek je ve fázi autorského zpracování). Po dosažení konce abecedy autorský kolektiv začne zpracovávat hesla od písmene a- a dále až do písmene m-. Takový způsob práce umožní, aby byly lexikograficky zpracovány doklady ze staročeských památek uložené v kartotéce oddělení, která dosud nikdy v úplnosti využita nebyla. A zda se jedná z odborného hlediska o provizorium? A jaký časový horizont máte na mysli? Je možné, že někdy za sto či možná za dvě stě let bude historickou slovní zásobu zpracovávat jiná vědecká generace zcela znova a nově. V horizontu našich životů si to ale nemyslím. Práce na ESSČ zaberou ještě nějaký čas, přibližně deset let. A na lingvistu čekají ještě další neprobádané okruhy z historické bohemistiky, např. dosud je pouze velmi fragmentárně zpracována nauka o tvoření slov ve staré češtině, neexistuje slovník tzv. střední češtiny

(období po roce 1500 až do obrození), málo probádaná je historická syntax atp. Úkolů je mnoho a není možné vydávat úsilí a finance jen na jednu oblast výzkumu.

Máte nějaké zprávy o využití VW ve středoškolské výuce?

AC: Ano, vedle akademické a univerzitní sféry je střední škola další oblastí, v níž VW velmi dobře slouží. „Zpětnou vazbou“ je pro nás mj. i systém připomínek k VW, jejichž prostřednictvím nám uživatelé stránek mohou sdělit nejen své připomínky, ale rovněž i své zkušenosti s využíváním Vokabuláře. Podle mých informací jej středoškolští učitelé používají především k demonstraci vývoje češtiny – například zadáním novočeského výrazu vyhledávají se studenti ekvivalenty ve staré češtině nebo využívají zdrojů, které jsou začleněny do VW v netranskribované podobě, tedy v původních pravopisných systémech (slovníky J. V. Pohla, V. J. Rosy atp.) – na těch ukazují proměny českého pravopisu. Internet a počítače vůbec jsou pro mladou generaci jednoduše atraktivní, a předáme-li jí poznatky třeba o historické češtině prostřednictvím počítačů, můžeme jistě očekávat vstřícnější reakci.

Radek Ocelák

errata

Organizátoři se omlouvají za omyl uvedené v tištěných programech festivalu. Dnešní představení Pixy souboru Ježek a Čížek nebylo režírováno Jakubem Balabánem. Inscenaci ve skutečnosti režíroval pan Aleš Vymětal.

však mýtus a co už jde za něj?

O zrození zbojníka jsou představeny tři legendy a jedna „antilegenda“. Herci z Východočeského divadla Pardubice postupně odehrají všechny možné varianty Janíkova zrození, od pohádkové přes světskou až po církevní, ve které je Janík studentem teologie. Nechybí ani zmíněná „antilegenda“, ve které je Janík spíše Quasimodem a vesnickým hlupáčkem, ale to jen pro osvětlení všech možných variant a dodání věrohodnosti předvedenému vědeckému bádání. Ve všech verzích je ale zbojník zbičován, aby měl důvod se mstít. Život Janíka je popisován za použití různých divadelních prostředků – imaginárního partnera (při odvodu zbojníka do vězení), loutkového divadla (papírové náhražky stromů či Janíkovo zastřelení) a odcizení aktérů.

Všichni herci zpívali velmi profesionálně, hlavně Kristina Jelínková je výrazná svým zbarveným hlasem a velkým výstřihem. Jiří Kalužný zaujme pantomimicky hereckými kreacemi, Jiří Šlupka Svěrák naproti tomu upoutá již svým zjevem a zvukovým doprovodem na klavír.

Myslím si ale, že někdo (nevím přesně, jestli autoři sami, či organizátoři festivalu) zvolil špatný prostor. Taková inscenace se hodí spíše na jarmark, někam do plenéry (na zahradu Šrámkova domu?), kde divák může na chvíli odejít a zase se vrátit, aniž by vypadl z děje. Jarmarečnímu výstupu by odpovídaly i ploché kulisy, jako vystřížené ze studiové pohádky.

Hlavním nedostatkem inscenace jsou laciné vtípky (třeba když vytáhnou pravou zbojnickou kuli z jater a ztratí ji mezi ostatními, na vlas stejnými nábojnicemi), které shazují jinak kvalitní pokus o hudební představení. Je ale pravda, že autorský projekt nemá žádné ambice, jak se dočteme už v anotaci. Nicméně v rámci Šrámkovy Sobotky bych neočekávala inscenaci pro diváka natolik nenáročného.

Helena Kunčarová

Nastojato Brit

recenze

Obloustlý chlapík irské vizáže zápolí s češtinou. Dost těžce na to, aby z toho bylo veselo, a dost těžce na to, aby se s přehledem prožvanil večerem přesně tak, jak chce. Počáteční pobavení vydrží po celý vymezený kus večera. Na rozdíl od dvou pořadů z posledních dnů jsem neměl potřebu po polovině odejít.

Stojací komik Scott Lee Hansen baví, dokáže to s minimem rekvizit a přesahy do toho tahat nebudem. Mezi dosavadní noční se umísťuje výjimečně snadno – z pěti přesně a bez konkurence uprostřed.

Je třeba přijmout žánr stand-up comedy a pak je to i obstojná legrace. Nepovedený vtip hodit za hlavu a počkat si na jiný. Zapomenout, že ty samé dojmy Angličana z češtiny jste už asi slyšeli od svého anglického lektora na gymnáziu, pokud jste měli štěstí na nějakého natrefit. Nepřemýšlet o tom, že na pohled dost spontánní projev vypadá asi při jiné příležitosti do puntíku stejně a zda komik zkrachuje, až se česky naučí líp. Komik – urážet nováckými konotacemi slova „bavič“ si nezasluhuje. Humor jičínského Angličana o alkoholu, holkách a českých

Test divadelního diváka

recenze

Janík byl:

- A. zbojník
- B. kolega Palečka
- C. sexy, jinak však nefunkční postava v jarmareční taškařici

Nejlepší na včerejším představení byl(a):

- A. Šlupka
- B. samonaváděcí včelička
- C. výstřih Kristiny Jelínkové

Závěrečný potlesk byl:

- A. zasloužený
- B. produkovaný převážně rukama
- C. nepochopitelně dlouhý

Recenze může být:

- A. způsob, jak pochválit Šlupku
- B. předělaná cenze
- C. subjektivní

Vyhodnocení:

Převažující odpovědi A: Jste patrně pravidelný a spokojený návštěvník programu Šrámkovy Sobotky. Gratulujeme!

Převažující odpovědi B: Jste patrně pravidelný a spokojený návštěvník okénka na zahradě Šrámkova domu. Gratulujeme!

Převažující odpovědi C: Jste patrně Helena Kunčarová. Gratulujeme!

Ondřej Šmejkal

Jarmareční

recenze

Druhý autorský projekt dvojice Seydler – Šlupka Svěrák, muzikál Janík, hojajoj, zbojník!, navazuje na představení Mississippi Blues. Populárně naučná přednáška prokládaná písňemi je mystifikačním podáním legendy o zbojníkovi Janíkovi. V sále České spořitelny byla notná účast postarších diváků. Motivem představení byl falzifikát versus realita. O dobách zbojníků bohužel není možné dozvědět se mnoho vědeckých faktů, proto se dost věcí musí domýšlet. Trojice hlavních aktérů, mezi nimi i akademický hudebník Jiří Šlupka Svěrák, předzpívává a komentuje útržky a pověsti ze zbojnického života. Mělo se jednat o přednášky s názvem Za lidovou písní, doprovázené epizodami ze života slovanského zbojníka Janíka.

Zbojnické téma je velmi oblíbené, obzvláště v muzikálové formě (jen pro příklad Jánošík, aneb na skle malované v Městském divadle Brno). Čím to může být, jsou jen dohady. Možná tím zčásti mystickým tématem. Ale Východočeské divadlo zvolilo přístup poněkud jiný, přednáškový. Co je

Zbojnické téma je velmi oblíbené, obzvláště v muzikálové formě (jen pro příklad Jánošík, aneb na skle malované v Městském divadle Brno). Čím to může být, jsou jen dohady. Možná tím zčásti mystickým tématem. Ale Východočeské divadlo zvolilo přístup poněkud jiný, přednáškový. Co je

Recenzia recenznej recenzie

recenze

Splav! uvádza reakcie na divadelné predstavenia pod hlavičkou žánru recenzie. Chcem sa krátko zamyslieť nad tým, čo tento žáner vymedzuje a aké očakávania na strane redakcie i čitateľov Splav!u sú s ním spojené.

Žánre recenzie a kritiky sa do veľkej miery prekrývajú. Snažili sme sa ich rozdiel nájsť v internetových slovníkoch, ale tie ich považujú za synonymá. Všetci však vieme, že *Kritika čistého rozumu* nie je *Recenzia čistého rozumu* a že intuitívne rozpoznávame medzi nimi rozdiel. Kritika by mala byť hlbšou analýzou diela na odbornejšej úrovni ako recenzia. Recenzia je „tedovejšia“ (Lomozov novotvar vyjadrujúci viazanosť recenzie na isté „ted“ prevedenia diela) než kritika. Dovolím si tu však tieto žánre používať zámenne.

Recenzia by mala vyjadrovať stanoviska autora voči recenzovanému dielu. Nikto nepredpokladá, že je pri hodnotení diela možné abstrahovať od diváka, ktorý dielo vníma. Pokiaľ sa však v úvodníku včerajšieho čísla Splav!u píše, že recenzia môže byť čiste subjektívna a nemusí sa zdôvodňovať, ide o omyl. Recenzia nemá byť predvádzaním vkusu jej autora. Práve naopak. Dobrý kritik by mal svoj vkus poznať a vedieť od neho v kritike odhliadať. Ideál kritiky smeruje k rozpoznaniu kvalít „veci samej“, kritika by sa mala vyznačovať predovšetkým vecnosťou a vyargumentovaním predkladaného stanoviska.

Vec je to veľmi náročná a ťažko dosiahnuteľná o desiatej v noci, s dvomi hodinami do uzávierky. Ide však i o to, aký nárok na seba recenzent kladie a na čo si trúfa. Obe včerajšie recenzie na predstavenie s názvom *Tetování* začínajú veľmi podobnými tvrdeniami: Na hre je „něco špatně“ a ťažko sa to pomenúva. V druhej recenzii: Divadlo sa mi nepáčilo a bude ťažké uchopiť, prečo. Otázkou dobrej recenzie je, ako sa podarí tento „dojem“, ktorý je len mienkou, zdôvodniť. Pokiaľ zdôvodnenie zlyháva, možno by bolo lepšie začať otázkami. Čo bolo zámerom divadla? Ako sa ho podarilo naplniť? Recenzent by mal premyslieť hru ešte raz a rozklúčovať svoje pocity.

I keby sa zástupci redakcie, učitelia i ostatní členovia kultúrnej vzdelanej publika zhodli na hodnotení, recenzie by sa iste líšili. Učitelia so svojim pedagogickým postojom vedia, že veci prospieva pozitívne a motivujúce hodnotenie. Členovia redakcie, ktorí pozostávajú z radov študentov a mladých intelektuálov, sa budú vyznačovať vždy skôr kritickým, ironizujúcim, recesívnym, či ľahko avantgardným postojom. V tomto však asi nie je hlavný problém. Dôležité je, aby i v tomto postoji bolo možné rozpoznať recenzované dielo a jeho vecný nárok. Aby sa sloboda interpretácie nepremenila na dezinterpretáciu. Aby sa subjektívny vkus nestal merítkom hodnotenia. Kontroverzie, ak nie sú opodstatnené, nepospievajú diskusii, ale vedú skôr k rozčúlenosti, hnevu a rezignácii. A to na strane recenzentov, i ich čitateľov.

Milena Fridmanová

Ctění Splav!áci,

reakce

je od vás dobré, že jste zaregistrovali v programu Šrámkovy Sobotky poslechy rozhlasových her, ačkoli – jak dnes už víme – váš věstník není věstník. Za článek díky. Jenom, jak se praví v ruské anekdotě, je to koneckonců tak, jenom s tím, že:

1. Grmela i London jsou z třicátých let, to souhlasí. Ale důležitý je tu časový rozchod, první: 1930, druhý: 1937. To je v rozhlasových dějinách velký posun.
2. 1937 už se natáčelo. Proto bylo možno rekonstruovat Londona. 1930 rozhlas ještě neuměl natáčet, takže Grmelu si musel nechat natočit cizí firmou. Zde nebylo co rekonstruovat, slyšeli jsme prostě gramozáznam.
3. Žádný Strakonický dudák v roce 1926 nebyl vysílán ze záznamu, protože na toto zařízení musel Radiojournal ještě nejméně šest let čekat. Ani zmíněný Cristobal Colón (1934) nebyl natočen a je zachován až v remaku.

S pozdravem

Jiří Hraše

komentáře

Kateřina Veselovská, 84.42.250.xxx, 8. 7. 2009, 15:48:24

Děkuji za doplnění a opravu chyb. Zajímalo by mě, kde je případně možné takovéto informace získat či ověřit. Moje údaje pocházejí z české internetové encyklopedie Wikipedie, neboť jsem v jiných veřejně dostupných zdrojích relevantní podklady nenašla.

Rozhlas není IN

reakce

Využívám možnosti obrátit se elektronickou formou na redakci Splav!u. Coby dramaturg rozhlasových poslechů, které jsou již po několik let nedílnou součástí festivalu, vznáším protest vůči ignoranci účasti na poslechích a následným absencím recenzí. Rozumím tomu, že program je bohatý, přednášky či divadelní představení mohou být poněkud atraktivnější, nicméně se ptám: zaslouží si rozhlasová hra takové přehlížení? Oč je horší nebo nezajímavější než výše zmiňované příklady? Ještě před dvěma a více lety Splav! recenze rozhlasových her přinášel. Od loňského roku tomu začalo být jinak. Kde by mohla být chyba? Mohlo by se namítnout, že chyba či nedostatky pramení z nenápadité dramaturgie. Loni bych tento možný argument klidně uznal, ale letos? Chyba je dle mého soudu v liknavém šéfredaktorovi. Benevolence ve chvíli, kdy jsou mými spolupracovníky kamarádi, nebývá mnohdy na místě. Důslednost, která by mohla vést k propagaci a hodnocení, je třeba. Komplexní pohled na všechny rozhlasové poslechy nestačí.

Mohlo by se říct: tak situaci naprav, nevděčný dramaturgu, kritiku. Proč bych to ale dělal? Nejsem tu od toho, abych za-

Pohádková „haute couture“

recenze

Básnířka a prozaička Sylva Fischerová včera představila svou knížku pohádek *Egbérie a Olténie*, kterou právě připravuje pro nakladatelství Baobab. Ze souboru, který obsahuje pohádky jak převyprávěné, tak autorské, přečetla dvě převyprávěné, a to romskou *Jak chtěl Pán Bůh Romovo dobro* a keltskou *Václave Kantůrku, ty mě připaluješ*. První z nich na obecné rovině vypravuje o tom, co se může stát, když někdo chce, aby se druhý měl dobře: to, co se zprvu zdálo být dobrým úmyslem, se ukáže být despotickým nátlakem. Každého napadne, že pohádku lze číst i jako sociopolitický obraz romské situace. Druhá pohádka, založená na cyklické kompozici a nejistotě toho, co je sen a realita, je pak keltská „duchařina“ – jak se autorka vyjádřila – přenesená do českého místopisu. Způsob, jakým Sylva Fischerová pracuje s předlohami, a sice aktualizací základní struktury pohádky, bych metaforicky pojmenovala oblékáním kostry. Pohádka v nových a nových vyprávěních provází lidstvo jako kostra, kterou lze navlékat do různých národních krojů, které lze šít nové stylové oblečení a krášlit ji ozdobami – jako „kostlivou“, kterou Rom v pohádce na chvíli ze smrtky proměnil v krásnou dívku.

Jaké oblečení Sylva Fischerová na pohádkové kostlivce našila? Musím ocenit její vypravěčský um, s jakým zvládá psanou mluvenost. Bravurně využívá symetrie, jako třeba situačních refrénů s obměnami a větné juxtapozice (asyndetická věta „Pole je obrovské, oni sami dva“ nepřítomností spojky sugeruje rozlehlost prostoru, s nímž jsou dvě postavy konfrontovány); tok textu vtípně oživuje citoslovci (duše v romském nebi nemluví, jen ševelí a dělají „šv, šv, šv“). Dalším zdrojem komiky je míšení stylů, například v božím prohlášení, jímž Pán Bůh usadí vzdorujícího Roma, že „referent přes dobro jsem tady já,“ přičemž slovo „referent“ si nese retro pel komunistických kulturních pořadů. Ostatně narážka na minulý režim se objevila i explicitně v druhé, keltské pohádce, kde straší Kantůrkův duch, protože mimo jiné udal jednoho, co v hospodě řekl, že „Gustáv Husák je vůl“.

Dovolím si skončit v obrazech: kostlivá je věčná, ač ji občas někdo zavře do sudu, a stejně tak pohádky, které jen mění háv, a ten Sylva Fischerová utkala pohádkově krásný.

Lucie Koryntová

KUP SI TRIČKO!

Letošní festivalová trička dámská (S, M) i pánská (M – XXL) jsou k dostání v Íčku.
Cena 199 Kč.

Český národní korpus: dobrý sluha, ale zlý pán

recenze

Na své včerejší odpolední přednášce seznámila Mgr. Dominika Šrajeroová posluchače s tím, co je to vlastně Český národní korpus a jak se v něm vyhledává. Představení jednotlivých částí korpusu proběhlo poměrně hladce, problémy ale nastaly ve chvíli, kdy došlo na „obhajobu“ primárních

zdrojů tohoto úctyhodného souboru dat a především jeho využití. Práce s materiálem shromážděným v korpusu je ošemetná záležitost, proto všechny zúčastněné velmi zajímalo, jak se k takovému úkolu staví odborníci. Vysvětlení se jim bohužel dostalo pouze napůl: buďto byli odkázáni na manuál (zejména v případě otázek týkajících se vyhledávání), nebo na odpovědi typu „tvrzení proti tvrzení“. Problematickým se ukázalo být už samotné zpracování půlmiliardového penza dat. Na názorné ukázce při vyhledávání lemmatu Sobotka byli posluchači přímými svědky toho, že software Bonito nalezl oproti zadání také tvary maskulina (výskyty mužského příjmení Sobotka) atd.

Nejbouřlivější diskuse se rozvinula kolem odbornou veřejností ne příliš pozitivně přijímaného konceptu Mluvnice současné češtiny, která je zrovna v tisku. Tato příručka, založená právě na datech z ČNK a jdoucí cestou co nejmenší lingvistické intervence, je převratná tím, že nerozlišuje mezi spisovnou a nespisovnou formou jazyka, ale vychází pouze z komunikačních situací, ve kterých se mluvčí nachází. Tyto situace jsou v mluvnici normativně simulovány, popírají však bohužel tak základní předpoklady, jako je komunikační záměr produktora (a konečně i adresáta), jak zaznělo z úst přednášející.

Mezi pozitiva, která ČNK nesporně vytváří, patří například možnost srovnat překlady jednotlivých slov v kontextu dvaceti jazyků v rámci paralelního korpusu InterCorp nebo jedinečný milionový (leč zatím zcela neoznačovaný) korpus mluvené češtiny ORAL2008. V případě práce s korpusem je ovšem hranice mezi negativy a pozitivy velmi tenká a jeho zneužití by mohlo mít pro podobu naší mateřštiny nedozírné následky. ČNK je zkrátka dobrý sluha, ale zlý pán.

Kateřina Veselovská

změna

Do pátečního programu se až po vytištění programů přidala ještě prezentace nakladatelství Meander. Bude se konat od 15.00 v knihovně a představeny budou nejnovější tituly včetně knih Petra Nikla.

skakoval za členy redakce, jsem tu od toho, abych připravil pokud možno pestrou, alespoň trochu zajímavou koncepci poslechů. Naštěstí na poslechy lidi chodí, i když to na počátku nebylo vůbec jisté. Zpětná vazba jim ale jistě chybí. Namísto toho se neustále dočítají, jak je které divadelní představení špatné, jsou ovlivňováni čistě subjektivními dojmy, čili mají před sebou praktickou ukázkou, jaký mohou mít média neblahý vliv na formování názorů a postojů. Takže pro příště: méně žluči, více pokory a důslednosti.

S uctivým pozdravem

Jakub (Beatman) Kamberský

komentáře

Vít Prokopius, 84.42.250.xxx, 8. 7. 2009, 15:02:51

Milý Jakube,

děkuji ti za příspěvek a zpětnou vazbu.

Jako součást koncepce letošního Splav!u padlo rozhodnutí, že v zájmu zahuštění obsahu časopisu se již nebudeme nutně věnovat všem bodům programu a vybereme pouze ty, u kterých se domníváme, že má smysl o nich psát a že jsme toho schopni na úrovni, kterou chceme udržet. Chápu, že ješitnost každého autora si žádá ocenění jeho díla, pochop ale, že podle našeho názoru rozhlasové hry skutečně patří do okrajovější části programu a odborné přednášky a semináře nebo večerní divadelní program u nás dostávají přednost. Vzhledem k tomu, že tištěný program festivalu obsahuje rozumně zpracované anotace tebou vybraných rozhlasových her, se domnívám, že v jednom článku publikovaný komplexní pohled na všechny rozhlasové poslechy stačí.

Zároveň bych se rád ohradil proti tvému načtení, že jsem příliš liknavým a vůči redaktorům nemístně benevolentním šéfredaktorem. S prací své redakce jsem spokojen, odpovídá mým představám a za články svých redaktorů stojím.

Nejsem si úplně jistý, jak vyhodnotit tvé napomenutí o množství žluči, pokory a důslednosti v naší práci, leč slibuji, že se s redaktory poradíme a při přípravě koncepce na příští rok k tvému názoru přihlédneme.

S přáním všeho dobrého

Vítek

Radek Ocelák, 84.42.250.xxx, 8. 7. 2009, 17:36:51

Subjektivní a parciální odpověď na položenou otázku: Oč zajímavější je večerní divadelní představení než třeba rozhlasová adaptace Šrámkova *Léta* z roku 1954(??)? O mnoho. Současné drama mohu hodnotit jako takové či onaké a v lepším případě má sílu kamsi mě o krůček posunout. (Nároku na vlastní názor se nehodláme zbavovat – na místo pohaněné subjektivity totiž nenastoupí než subjektivita skrytá, anebo hůře, suchá fakta bez názoru a vsí zajímavosti. Paradox je neredukovatelný; od subjektivity žádáme (!) reflexi sebe samé a stejnou měrou víme, že je tato reflexe zase nutně subjektivní.) *Léta*, jeden z méně nesmrtelných Šrámkových textů, v zoufale nepodnětém podání z padesátých let nepovažuji za zajímavé jinak než historicky. Spílání by vzhledem k oné historičnosti bylo zcela mimo mísu – toť důvod, proč jsem k *Létu* mlčel já.

O češtině na webu a chatovacích robotech

recenze

Na včerejší přednášce Mgr. Eva Lehečková představila dvě témata: jednak teoretický rámec, v němž lze uchopovat problematiku jazyka používaného v internetové komunikaci, a druhak určitý úvod do tématu chatbotů, tedy programů, které mají simulovat lidskou komunikaci. Přednáška přinesla mnoho zajímavých informací v rozumném tempu, takže bylo s podivem, že nevyprovokovala takřka žádnou diskusi, přestože drtivá většina přítomných byla zrovna po snídani, a nebylo tedy kam spěchat. Snad to bylo nedostatkem konkrétních příkladů, které by případným posluchačům zcela neinformovaným o probíraných tématech předmět diskuse lépe přiblížily. To je jediná drobná výhrada, kterou bych k této přednášce měl.

V úvodu první části jsme se dozvěděli, že počítačově zprostředkovaná komunikace slovy doktorky Čmejrkové obsahuje výrazný potenciál jazykové změny, a převážná část zbytku první části se točila kolem tematických okruhů a úrovní jazyka, ve kterých se tyto změny mohou projevit. Kromě obvykle zmiňovaných oblastí, jako jsou změny lexic, morfologie a samozřejmě postoje k pravopisu, jsme se dostali i k zásadním otázkám rozrůzněnosti komunikačních modů, které spadají pod označení internet, a k jejich charakteristikám z pohledu využití ironie a intertextuality a jejich funkce, která na internetu, stejně jako například v okruhu rodiny, bývá z podstatné části primárně fatická.

Druhá část poskytla úvod pro začátečníky v oblasti chatbotů. Dozvěděli jsme se něco málo o jejich počátcích v padesátých až sedmdesátých letech i jejich současném stadiu vývoje, a byl také osvětlen princip tzv. Turingova testu, v němž se má chatbot vydávat za lidského pisatele nato-lik úspěšně, že člověk vedoucí diskusi s jedním člověkem a jedním robotem nebude schopen identifikovat, který je který. Podotkněme, že tento test už přes půl století čeká na pokoritele. Dále byly představeny různé principy, na kterých tyto programy v minulosti i současnosti pracují. Na závěr dodávám perličku, že podle dostupných informací se zdá, že primitivnější chatboti mívají jména ženská (klasickým příkladem je robot-psychiatri ELIZA), zatímco jejich sofistikovanější kolegové obvykle nesou jména mužská.

Vít Prokopius

Něco víc než vylepšená Pravidla

recenze

V úvodu včerejší prezentace dal Jan Chromý hlasovat, kolik lidí přítomných v sále *Internetovou jazykovou příručku* (IJP) často používá, kolik ji zná a kolik nezná. Výsledky byly vyrovnané. V následující hodině jsme se o vychvalovaném a oceňovaném produktu Jazykové poradny Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., dozvěděli především to, proč vznikla, kolik obsahuje hesel, jaké má výhody, co jí chybí a jak vypadají plány na její rozšíření. Dále jsme viděli, jak se dá v IJP hledat.

U jejího zrodu stál pragmatický důvod: Tazatelé požadovali od Jazykové poradny odpovědi, jež by si bývali mohli sami dohledat v nejzákladnějších příručkách. Proč tedy nezpřístupnit na webu výklady o dílčích otázkách pravopisných, tvaroslovných apod.? V uplynulých pěti letech tak vzniklo cca 60 000 hesel vyhovujících standardu „o něco lépe než v Pravidlech českého pravopisu“ a množství ucelených výkladů o obtížných jevech (<http://prirucka.ujc.cas.cz>). Výhody takové příručky oproti knize jsou nabíledni: snadno se doplňuje, není v ní třeba šetřit místem (proto jsou u substantiv, zájmen, číslovek a sloves uvedena celá paradigmatata), údaje v ní jsou proodkazovány a lze je výhodně prohledávat.

Jako hlavní – prozatímni – nedostatky IJP uvedl přednášející to, že v ní chybějí výklady významů slov (až na zvlášť obtížné případy), pojednání o syntaxi (až na shodu) a „výklady o argumentaci“. Poslední okruh bych si dovilil chápat šíře a rozkódoval bych jej jako poučení o rétorice, stylistice a (efektivním? – to by bylo na jinou debatu) užívání jazykových prostředků v komunikaci.

Nezajímavé jsou plány na další rozšiřování a vylepšování IJP: Zcela v duchu současné koncepce jsou doplnění paradigmat u adjektiv, zařazení případných nově zpracovaných hesel do slovníkové části a rozšíření rejstříku lingvistických termínů. Ke zkvalitnění IJP jistě přispěje i poučení o vývoji češtiny a o původu některých slov. Otázkou zůstává zařazení políčka pro nesprávnou podobu (např. *standart*, pokud nejde o 2. pád množného čísla), protože jak Jan Chromý trefně poznamenal, někteří uživatelé čtou velmi nepečlivě a považovali by jakýkoliv slovní tvar uveřejněný na stránkách Jazykové poradny za náležitý.

Projev Jana Chromého, který bych ve srovnání s předvčerejší prezentací v podání výřečného Martina Kuneše přece jen měl určité problémy označit za velmi živý, patřičně osvěžilo závěrečné vystoupení Jana Rozbořila. Ten četl úryvek z IJP o substantivech patřících ke vzoru *žena*, ale majících před koncovkou měkkou souhlásku, a měl tak jedinečnou šanci seznámit posluchače se skloňovacími typy *gejša*, *vikuňa* a *sója*. A protože poslední substantivum všem jasně avizovalo, že se blíží oběd, nezdržalo se mnoho posluchačů odejít v průběhu diskuse.

František Martínek